9. MEDNARODNA BBBB KONFERENCA

9TH BBBB INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHARMACEUTICAL SCIENCES PHARMA SCIENCES OF TOMORROW

izr. prof. dr. Alenka Zvonar Pobirk, mag. farm., prof. dr. Aleš Obreza, mag. farm.

Otvoritveni nagovor predsednika konference prof. dr. Aleša Obreze.

Od 15. do 17. septembra 2022 je v Ljubljani potekala 9. mednarodna konferenca farmacevtskih znanosti, ki združuje predvsem znanstvenike s področij **B**ospor, **B**altik, **B**alaton, **B**led (od tod kratica BBBB).

Prvo tovrstno srečanje je potekalo leta 2005 na Madžarskem (Siófok), nato 2007 v Estoniji (Talinn-Tartu), 2009 v Turčiji (Antalya), 2011 v Sloveniji (Bled), 2013 v Grčiji (Atene) in 2015 na Finskem (Helsinki). Leta 2017 se je s konferenco na Madžarskem (Balatonfüred) začel novi cikel konferenc BBBB, v letu 2019 je sledila Turčija (Izmir), letos pa je bila po triletnem premoru zaradi epidemije SARS-CoV-2 ponovno organizator Slovenija.

Konferenco v Ljubljani sta organizirala Fakulteta za farmacija Univerze v Ljubljani in Slovensko farmacevtsko društvo. Potekala je pod pokroviteljstvom dveh mednarodnih združenj: Evropske federacije farmacevtskih znanosti (*European Federation of Pharmaceutical Sciences*, EUFEPS) in Evropske federacije za medicinsko kemijo (*European Federation for Medicinal Chemistry*, EFMC), kar je pripomoglo k odmevnosti konference v mednarodnih strokovnih in znanstvenih krogih. V skladu z duhom konference BBBB so se k organizaciji in promociji dogodka pridružila tudi farmacevtska društva držav ustanoviteljic, to je Madžarske (*Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences*), Estonije

in Finske (*Estonian Academical Society of Pharmacy, Finnish Pharmaceutical Society*) ter Turčije (*Turkish Pharmaceutical Technology Scientists Association*).

V letošnji konferenci smo združili različne farmacevtske znanstvene discipline, kar se je odražalo v raznolikosti vsebin konference. V obliki dveh vzporednih sekcij so potekala predavanja s področja **farmacevtske tehnologije in nanotehnologije** (pet sekcij: *Novi trendi na področju industrijske farmacije; Izzivi na področju formuliranja in dostave malih molekul in bioloških učinkovin; Iztiskanje vroče taline in tehnologija 2D/3D tiskanja v farmacevtski proizvodnji; Oblikovanje pacientom prijaznih farmacevtskih oblik; Izzivi sodobne farmacije*), **farmacevtske kemije** (dve sekciji: *Nove molekule za zdravljenje nevrodegenerativnih bolezni ter bakterijskih in virusnih okužb*), **farmacevtske analitike** (sekcija *Novodobna onesnaževala v okoljskih vzorcih in farmacevtskih izdelkih*), **klinične farmacije in laboratorijske biomedicine** (sekcija *Terapevtsko spremljanje zdravil in farmakogenomika kot orodji personalizirane medicine za izboljšanje učinkovitosti in varnosti zdravil*) in **biotehnologije** (sekcija *Peptidi kot učinkovine in selektivni vezalci bioloških makromolekul; m-RNA cepiva*). Mladi raziskovalci so se lahko udeležili tudi praktičnih delavnic na Fakulteti za farmacijo, na katerih so spoznali osnove elektrostatskega sukanja in pretočne citometrije.

Sočasno s konferenco pa je potekala tudi razstava sodobne tehnološke in analizne opreme, tehnologij in izdelkov ter novih materialov različnih proizvajalcev na širšem področju farmacije. Poleg osnovne konference smo organizirali še predkonferenčni simpozij v čast profesorjema prof. dr. Julijani Kristl in prof. dr. Stanetu Srčiču ob upokojitvi, ki je predstavljen v ločenem prispevku.

Konferenca je kljub globalno zahtevnim zdravstvenim in političnim razmeram v marsičem presegla naša pričakovanja. Tridnevnemu dogodku je tako prisostvovalo skoraj 250 udeležencev iz 19 različnih evropskih držav in ZDA. Na otvoritvi konference so udeležence pozdravili predsednik konference prof. dr. Aleš Obreza, prorektor Univerze v Ljubljani za raziskovanje in razvoj prof. dr. Anton Ramšak, dekanja Fakultete za farmacijo prof. dr. Irena Mlinarič Raščan in prof. dr. Aleš Mrhar kot član ustanovnega odbora konferenc BBBB.

Svoj pogled na vprašanja in izzive s področja farmacevtskih znanosti, ki bodo nedvomno aktualni tudi v prihodnosti, je v okviru plenarnih predavanj predstavilo šest mednarodno priznanih znanstvenikov iz širšega Evropskega prostora:

Člani organizacijskega odbora konference.

Utrinek z otvoritve konference.

Udeleženci konference s Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani.

prof. dr. Stanislav Gobec (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), **prof. dr. Daniel Markl** (University of Strathclyde, Združeno kraljestvo), **dr. Sulev Reisberg** (University of Tartu, Estonija), **prof. dr. Niklas Sandler** (Nanoform, Finska), **prof. dr. Helder Santos** (University of Groningen, Nizozemska) in **prof. dr. Gerhard Winter** (Ludwig Maximilian University of Munich, Nemčija). V okviru 26 sekcijskih predavanj (15 tujih in 11 domačih), 40 kratkih predstavitev (21 tujih in 18 domačih) in 76 posterjev (47 tujih in 29 domačih) pa so rezultate svojega dela predstavili tako že uveljavljeni raziskovalci kot tudi doktorski študenti, ki so še na začetku svoje raziskovalne poti. Slednje je v skladu z osnovnim namenom konferenc BBBB, ki je tudi spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja med znanstveniki in raziskovalci na različnih stopnjah kariere.

Eden od pomembnih rezultatov tega srečanja bo tudi izid posebne številke farmacevtske znanstvene revije z dejavnikom vpliva *European Journal of Pharmaceutical Sciences*, kjer bodo objavljeni izbrani znanstveni prispevki s konference. Kot gostujoči uredniki so povabljeni predsednik konference prof. dr. Aleš Obreza, predsednik znanstvenega odbora prof. dr. Rok Dreu, generalna sekretarka konference izr. prof. dr. Alenka Zvonar Pobirk in članica organizacijskega odbora izr. prof. dr. Nataša Karas Kuželički.

K izpolnitvi glavnega namena konference, to je omogočiti in učvrstiti sodelovanje med domačimi in tujimi raziskovalci in strokovnjaki, tako iz akademske sfere kot industrije, pa je zagotovo pripomogel tudi sproščen družabni program in nenazadnje tudi deževno vreme, ki je še dodatno spodbujalo druženje pod streho konferenčnega prostora in navezovanje novih stikov. Podrobnejše informacije o konferenci so dostopne na spletni strani: https://bbbb2022.sfd.si/.

Velik uspeh in odmevnost konference potrjuje zadovoljstvo, izraženo s strani številnih udeležencev simpozija, tako z znanstvenim programom kot organizacijo dogodka. Na konferenci predstavljene vsebine so ponudile oz. nakazale odgovore na obstoječe in prihajajoče izzive sodobnega farmacevtskega razvoja. Slednjih je mnogo, pot

Delegacija iz Estonije, ki bo gostila naslednjo konferenco BBBB.

Predavatelji in ostali udeleženci z Madžarske.

do uspeha pa vodi skozi interdisciplinarni pristop, kar je dodatna vzpodbuda za še intenzivnejše raziskovalno povezovanje, tudi v obliki mednarodnih aktivnosti v skupini BBBB.

K uspešnosti konference je seveda prispevala tudi finančna podpora platinastih sponzorjev Krke d. d. Novo mesto in Leka, d. d., člana skupine Sandoz, zlatega sponzorja Brinox, srebrnega sponzorja Asahi KASEI, bronastih sponzorjev Merck, MletPrep, Munit, ABL&E-JASCO, Labtim, Harke, Chemass, Fluidnatek, Mettler Toledo in Simplivia ter ostalih sponzorjev, za kar smo vsem zelo hvaležni. Upamo, da smo s konferenco in vsemi spremljajočimi dogodki upravičili tudi njihova pričakovanja.

Predavatelji in ostali udeleženci iz Turčije.

Omizja konferenčne večerje v Veliki dvorani Grand hotela Union.

SPONSORS

PLATINUM SPONSORS

KRKA

At Krka, our dedication lies in producing high quality products, and keeping people healthy is what motivates us. From start to finish, everything we do revolves around our patients and our attempts to help them preserve and improve their health. Each day, more than 50 million patients in 70 markets are treated with our medicines, which are marketed under our own brand names. This is possible because of our innovative products, investments, and market expansion. Stable sales growth, multiple research projects, and sound business performance have seen us grow into a multinational pharmaceutical business group with almost 13,000 employees.

član skupine Sandoz
a Sandoz company

LEK

Novartis is the leading provider of medicines in Slovenia operating through Lek, Novartis Pharma Services and Sandoz. We are delivering the Novartis strategy: to become focused medicines company powered by technology leadership in R&D, word-class commercialization, global access and data science. Together we build and maintain our reputation as a dynamic, ethical and trusted pharmaceutical company.

GOLD SPONSOR

BRINOX

Brinox is a company with almost forty years of experience offering complete turnkey process solutions and equipment for the biopharmaceutical, pharmaceutical, and food industries.
Brinox guides the customer along the entire path from a complex process challenge to an optimal solution, tailor-made to meet the customer's needs. With the aim of producing first-rate products and systems, we carry out all the steps necessary for success, from research and development, process engineering, design, manufacturing, automation, testing and qualification, installation and all after-sales services.

SILVER SPONSOR

ASAHI KASEI

We, the Asahi Kasei Group, contribute to life and living for people around the world.
Asahi Kasei is the leading manufacturer and supplier of microcrystalline cellulose. We leveraged five decades of experience and our proprietary morphology design technology to create high-performance MCC products with unique properties. With their superior flowability and compactibility, our materials bring formulation design and tableting efficiency to a new level, particularly for high dose, small tablet, and low-compactibility drug formulations.

BRONZE SPONSORS

MERCK

MeltPrep

HARKE Pharma

CHEMASS MERILNI SISTEMI

TELEDYNE HANSON RESEARCH Everywhereyoulook™

ABL&E Group Laboratory Equipment

Fluidnatek® by Bioinicia One Step Ahead

MUNIT JETPHARMA • MICROCHEM WE ARE MICRONIZATION

Labtim

SIMPLIVIA

METTLER TOLEDO

OTHER SPONSORS

SARTORIUS

BAYER

Pfizer

MEDIS

avantor™ delivered by VWR™

Ljubljana Tourism

mikropolo VAŠ PARTNER ZA LABORATORIJ

SIMPOZIJ V ČAST PROFESORJEMA JULIJANI KRISTL IN STANKU SRČIČU OB NJUNI UPOKOJITVI

prof. dr. Mirjana Gašperlin

Ljubljanski farmacevtski tehnologi: prof. Kristl, prof. Korbar, prof. Srčič in prof. Gašperlin.

V sredo, 14. septembra 2022, je na Fakulteti za farmacijo (UL FFA) potekal simpozij v čast profesorjema Julijani Kristl in Stanku Srčiču ob njuni upokojitvi. Mednarodno uveljavljenima profesorjema farmacevtske tehnologije in nanotehnologije so se s predavanji poklonili njuni doktorandi, dogodka pa so se udeležili številni sodelavci s fakultete ter kolegi iz Slovenije in tujine. Simpozij je bil uvod v deveto konferenco BBBB, ki je potekala v Ljubljani.

Uvodni pozdrav je slavljencema in gostom namenila dekanja UL FFA prof. dr. Irena Mlinarič-Raščan, nato pa je pogled na ljubljansko šolo farmacevtske tehnologije, ki sta jo bistveno zaznamovala omenjena profesorja, podal direktor razvoja in proizvodnje zdravil v Krki dr. Aleš Rotar. Sledila sta dva dela, ki sta bila posvečena vsakemu profesorju, uvodoma pa je njuno poklicno pot in pečat, ki ga puščata v stroki in znanosti, orisala prof. dr. Mirjana Gašperlin, predstojnica Katedre za farmacevtsko tehnologijo.

Prvi del simpozija je bil namenjen profesorici Kristl, mednarodno priznani znanstvenici na področju farmacevtske (nano)tehnologije, ki je uvedla to perspektivno vejo znanosti v stroko pri nas, univerzitetni učiteljici, ki je raziskovalne dosežke vseskozi vključevala v pedagoško delo, in predani mentorici, katere študenti in študentke so prejeli vrsto nagrad, med drugim štiri prestižne nagrade L'Oreal-Unesco za ženske v znanosti. Profesorica Kristl je v svoji karieri uspešno opravljala pomembne vodstvene funkcije na FFA (dekanja fakultete, predstojnica katedre) in UL (prorektorica za izobraževanje). Kot strokovnjakinja je s svojim znanjem in strateškim razmišljanjem sooblikovala razvoj stroke v

Slavljenca ob uvodnem nagovoru dekanje

Sloveniji z vodilnimi pozicijami v različnih strokovnih združenjih in komisijah. Z močno vpetostjo v mednarodni prostor je širila ugled UL FFA tudi izven domačih meja. Izbrana raziskovalna področja in svoj pogled na prof. Kristl kot mentorico so z nami delile njene doktorandke, danes uveljavljene znanstvenice, in sicer:

- dr. Zrinka Abramović, Lek, d. d., **Liposomi in transferosomi: preboj v dermalni in transdermalni dostavi učinkovin,**
- dr. Karmen Teskač Plajnšek, Marifarm, d. o. o., **Razvoj nanodelcev in njihovo vstopanje v celice**, in
- doc. dr. Špela Zupančič, UL FFA, **Nanovlakna: obetavni dostavni sistem in material za regeneracijo tkiv**.

Drugi del simpozija je bil posvečen prof. dr. Stanku Srčiču, prav tako mednarodno prepoznanemu strokovnjaku, ki je s svojim raziskovalnim delom odpiral in širil znanstvena področja naše fakultete. V svoji bogati karieri je bil predstojnik katedre in prodekan za študijske zadeve, med študenti je veljal za izjemnega predavatelja, ki zna navduševati, zato je bil zelo priljubljen tudi kot mentor pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah. S svojim strokovnim delom, članstvom v uredniških odborih mednarodnih revij, strokovnih združenjih in mrežah je pomembno prispeval k povezovanju fakultete z gospodarstvom in širšim mednarodnim okoljem. Vrsto let je deloval kot ekspert za veterinarska zdravila pri Evropski agenciji za zdravila. Tudi prof. Srčiča so v raziskovalni luči s pogledom, zazrtim v preteklost in sedanjost ter uprtim v prihodnost, predstavili njegovi doktorandi, in sicer:

- prof. dr. Rok Dreu, UL FFA, **Raziskave na področju tehnologij izdelave pelet: od peletnih jeder do večenotnih tablet**,
- doc. dr. Biljana Janković, Lek, d. d., in UL FFA, **Mehanske lastnosti farmacevtskih učinkovin: izzivi v teoriji in praksi**, in
- asist. dr. Zoran Lavrič, UL FFA, **NQR karakterizacija trdne snovi na področju farmacije.**

Simpozij sta s svojimi občutki in spomini na prehojeno pot ter z nasveti za prihodnost nam, ki smo od njiju prevzeli štafetno palico in s tem odgovornost za nadaljnji razvoj in prepoznavnost slovenske farmacevtske tehnologije, zaključila slavljenca. Kljub temu, da smo se s simpozijem poklonili plodnima karierama dveh eminentnih farmacevtskih tehnologov, smo prepričani, da njuno delo in poslanstvo še zdaleč ni končano, le oblike sodelovanj bodo odslej nekoliko drugačne.

Čestitke prof. Srčiču.

Čestitke prof. Kristlovi.

FIP 2022 – POROČILO

Saša Zaviršek Mikolič, mag. farm., podpredsednica SFD

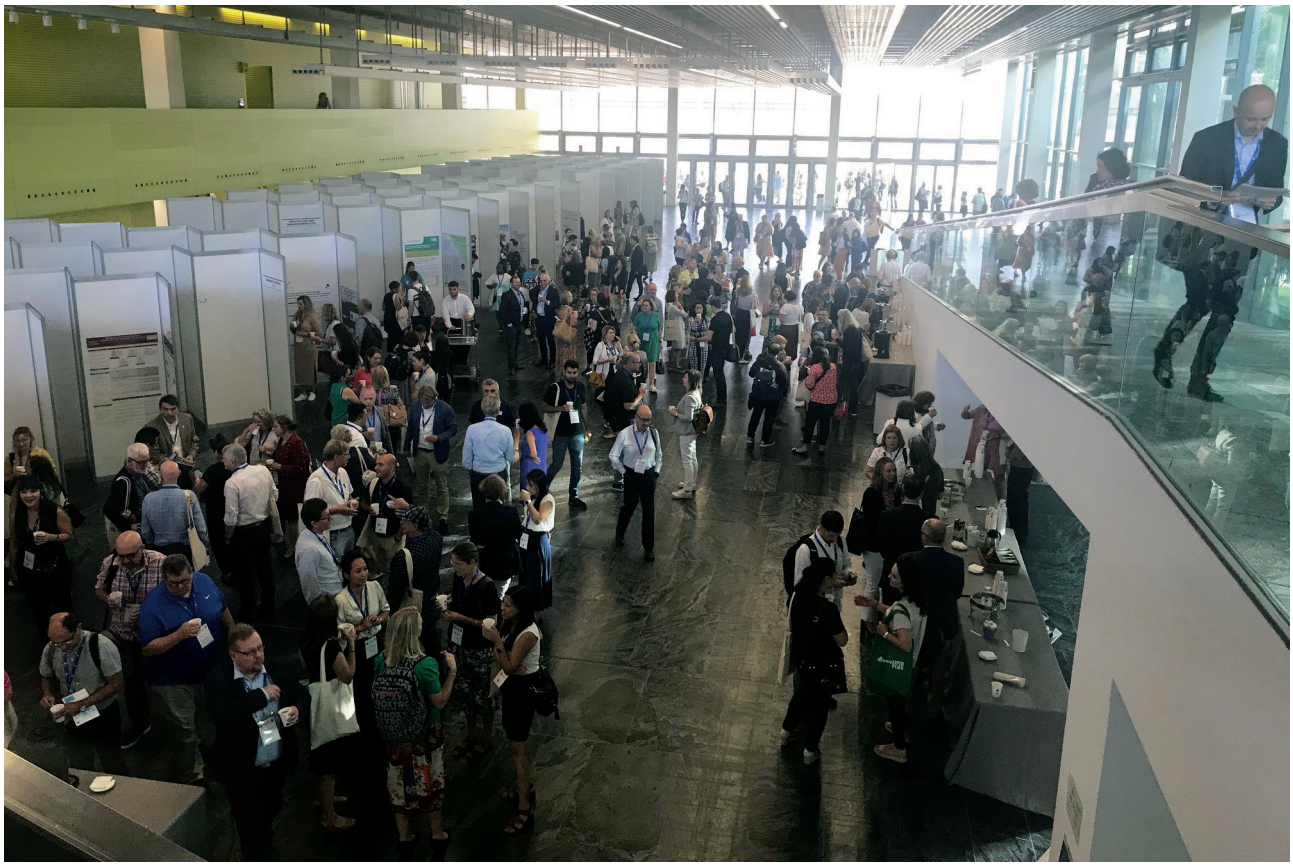

Letošnji jubilejni 80. Svetovni kongres farmacije in farmacevtskih znanosti (*FIP World Congress of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences*) je potekal od 18. do 22. 9. 2022 v Sevilli. Po dveh letih premora zaradi epidemije covid-19 so bili vsi, tako organizatorji kot tudi udeleženci, zelo veseli ponovnega snidenja v živo. Bilo je skoraj 5000 udeležencev iz 104 držav, kar je zagotovo največja udeležba do sedaj. Sočasno je potekal tudi 22. Nacionalni farmacevtski kongres Španije.

Sevilla je glavno mesto pokrajine Andaluzija in predstavlja kulturno in finančno središče južne Španije. Prireditveni center (*Palacio de Exposiciones y Congresos*), v katerem je potekal kongres, je nekoliko izven središča mesta. Omogoča veliko prostora za razstavljalce in veliko število dvoran za predavanja.

Dan pred otvoritvijo kongresa je potekala skupščine FIP-a (*FIP Council Meeting*). Na skupščini lahko sodelujejo predstavniki 144 članskih organizacij. Skupščina je bila organizirana v hibridni obliki in je med drugim obravnavala finančno poročilo 2022 in predlog finančnega poročila za 2023, ki ga je tudi potrdila. FIP v prihodnje (post-covidna faza) načrtuje organizacijo vseh kongresov in srečanj v živo. Naslednji, 81. kongres FIP bo v Brisbanu, v Avstraliji.

Skupščina je med ostalim potrdila tri dokumente: *FIP global competency framework for educators and trainers in pharmacy, The role of pharmacy professionals in point-of-care testing in Statement of Policy on continuing professional development.* Priročniki, ki jih je izdal FIP: *Chronic respiratory diseases — A handbook for pharmacists, Knowledge and skills reference guide for professional development in chronic respiratory diseases, Knowledge and skills reference guide for professional development in cancer care.* Povezave do dokumentov najdete na spletni strani SFD in na straneh FIP.

Letošnja skupščina je bila volilna. Novi predsednik FIP-a je postal Paul Sinclair, farmacevt iz Avstralije. Dosedanji predsednik Dominique Jordan se poslavlja s funkcije. G. Sinclair je farmacevt koncesionar na primarnem nivoju. S FIP-om sodeluje že vrsto let, in sicer kot predsednik Sekcije lekarn na primarnem nivoju (*Community Pharmacy Section,* 2014–18) in predsednik Odbora za lekarniško prakso (*FIP's Board of Pharmaceutical Practice*) od leta 2018.

V nagovoru je poudaril ključne izzive med pandemijo covid-19, kjer je prevzel aktivno vodilno in povezovalno vlogo organizacije FIP, ki je nudila številna izobraževanja v pomoč članskim organizacijam med pandemijo.

Otvoritvena slovesnost je potekala v avditoriju kongresnega centra, kjer so imeli nagovore g. Dominique Jordan, predsednik FIP, g. Jesus Aguilar Consejo, predsednik Sveta Farmacevtov Španije (*General de Colegios Farmacéuticos*), g. Antonio Muñóz, župan Seville, ga. Carolina Darias San Sebastián, ministrica za zdravje Španije, in g. Juan Manuel Moreno, predsednik Odbora za zdravje Andaluzije.

Nagrade in priznanja FIP so bili podeljeni za leta 2020, 2021 in 2022.

Osrednja tema kongresa je bila Združena farmacija in okrevanje zdravstvenega sistema po pandemiji (*Pharmacy united in the recovery of health care*).

Kongres je bil predvsem usmerjen v predstavitev dobrih praks ter izkušenj in okrevanje po epidemiji covid-19. Predstavili so izzive, s katerimi so se soočali v Španiji v času epidemije in kako so uspeli ohraniti lekarne odprte in dostopne pacientom. Uspešno se je razvila telefarmacija in tudi različni načini digitalizacije storitev za paciente. FIP je bil usmerjen v visoke etične standarde in odgovornost do storitev tudi za ranljivejše skupine ljudi, ki so bili med epidemijo prikrajšani. Pomembno je povezovanje zdravnikov in farmacevtov na področju cepljenja ter vloga farmacevtov

pri zagotavljanju farmacevtskih storitev v dobi digitalizacije.

Naša zavzetost je ključna, da ustvarjamo bolj kakovosten in uspešnejši zdravstveni sistem v državi, kjer živimo. Farmacevti na primarnem, sekundarnem in terciarnem nivoju v vsaki državi, tudi Sloveniji, smo odgovorni, da izpolnjujemo poslanstvo našega poklica in izboljšujemo ugled poklica v javnosti.

18. DAN SLOVENSKIH LEKARN – ZDRAVILA IN OTROCI

Maša Koritnik Zadravec, mag. farm., spec.

Z letošnjim dnevom slovenskih lekarn smo se odločili pozornost nameniti našim najmlajšim pacientom. Z izbrano temo in aktivnostmi v lekarnah želimo prispevati k povečanju prepoznavnosti lekarniške dejavnosti in poklica farmacevta v zdravstvu, predvsem pa k varnejši in pravilnejši uporabi zdravil in drugih izdelkov, dosegljivih v lekarni.
Tako smo se v letošnji knjižici poleg osnovnih fizioloških značilnosti in posebnosti otrok dotaknili tudi najpogostejših zdravstvenih težav pri otrocih, cepljenja in nalezljivih bolezni pri otrocih ter farmacevtskih oblik za otroke in njihove pravilne uporabe. V posebnem poglavju smo se osredotočili tudi na to, kaj naj o skrbi za otrokovo zdravje vedo starši in kaj otroci.

V okviru letošnjega dneva slovenskih lekarn smo izvedli tudi **nagradni natečaj z naslovom »Skrbim za svoje zdravje«**. Natečaj je bil namenjen ozaveščanju najmlajših članov družbe o tem, kako zelo je pomembno skrbeti za svoje zdravje in dobro počutje. S tem smo želeli vsem vrtčevskim otrokom in otrokom prve triade osnovne šole približati zdrav način življenja. Otroci ali njihovi starši so imeli možnost oddati risbe osebno v lekarnah ali jih poslati po pošti na sedež Slovenskega farmacevtskega društva. Med vsemi prejetimi izdelki je komisija izbrala šest najbolj izvirnih risb, ki bodo soustvarjale tudi novoletno voščilnico Slovenskega farmacevtskega društva.

20. SIMPOZIJ SEKCIJE FARMACEVTOV JAVNIH LEKARN – NOVOSTI NA PODROČJU MAGISTRALNIH ZDRAVIL

Maša Koritnik Zadravec, mag. farm., spec.

Simpozij je po dveh letih potekal v živo v Domus Medica. Vsekakor je bilo po dolgem času lepo spremljati medsebojna srečanja kolegic in kolegov z različnih koncev države. Nekaj nevšečnosti je udeležencem simpozija povzročilo deževno vreme in z njim povezani cestni zastoji, a je bila dvorana v uvodnem delu simpozija že lepo zapolnjena.

Na simpoziju smo se seznanili z novostmi na področju magistralnih zdravil. Poleg magistrov farmacije iz zunanjih in bolnišničnih lekarn smo med predavatelje povabili tudi strokovne kolege z Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) in Javne agencije RS za medicinske pripomočke (JAZMP). V prvem sklopu predavanj je bil predstavljen pomen Kodeksa magistralnih zdravil, svoj pogled na področje magistralnih zdravil sta predstavila ZZZS in JAZMP, kar je odprlo vprašanja na temo magistralnih zdravil, od samega prevzema substanc, obdelave receptov magistralnih zdravil in aktualnih omejitev izdelave magistralnih zdravil z določenimi učinkovinami.

Temu primerna je bila tudi sklepna diskusija, v kateri je poleg predavateljev sodeloval tudi vodja oddelka za zdravila pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije prim. mag. Jurij Fürst. Vprašanja in dileme udeležencev so malce premaknili časovnico simpozija, vsi udeleženci so tudi dobili možnost poslati vprašanja na pisarno Slovenskega farmacevtskega društva (pisarna@sfd.si), ki bo poskrbelo, da bodo strokovnjaki ZZZS, JAZMP in Lekarniške zbornice Slovenije pripravili odgovore in bo dokument z vprašanji in odgovori nanje posredovan v vse lekarne.

Letošnji simpozij je bil jubilejni, zato smo v počastitev okrogle obletnice v program vključili tudi slavnostni del, in sicer je udeležence nagovoril predsednik Slovenskega farmacevtskega društva prof. dr. Marko Anderluh, mag. farm., dogajanje pa je s svojimi glasbenimi uspešnicami popestrila tudi slovenska pevka Ditka.

V naslednjih dveh sklopih predavanj je bilo predstavljeno obvladovanje kakovosti in vodenje dokumentacije o pripravi magistralnega zdravila ter njegova ocena tveganja, prav tako tudi kakovost vhodnih farmacevtskih substanc in ovojnine ter ustrezna zaščitna oprema. Seznanili smo se s pripravo sterilnih magistralnih zdravil ter novostmi in izzivi na področju magistralnih zdravil v zunanji in bolnišnični lekarni.

Simpozij so udeleženci dobro sprejeli, tematiko so ocenili kot zelo aktualno ter potrebno širše predstavitve in obdelave, saj se je v preteklih letih na področju magistralnih zdravil izoblikovalo kar nekaj novosti, s katerimi se farmacevti dnevno srečujemo.

11. SIMPOZIJ SEKCIJE KLINIČNIH FARMACEVTOV – HEMATOLOŠKI BOLNIK IN ZDRAVILA

Sara Kenda, mag. farm., spec.

3. in 4. junija 2022 je v hotelu Radin v Radencih potekal 11. simpozij Sekcije kliničnih farmacevtov na temo Hematološki bolnik in zdravila. Kot običajno so se simpozija udeležili večinoma specialisti klinične farmacije in specializanti ter drugi magistri farmacije, ki jih področje klinične farmacije zanima. Petkov del simpozija se je začel s častnim predavanjem predsednika ESCP z naslovom »*Future opportunities in clinical pharmacy*«. Sledili so trije sklopi predavanj: hemostaza/tromboza, anemija in izbrana poglavja iz hematologije ter hemato-onkologija. Predavanja in diskusije so bili izčrpni, ne glede na to pa so poslušalci med odmori z veseljem pregledovali posterje ter razstavne prostore številnih razstavljalcev.

Kljub zelo napornemu programu so imeli udeleženci še dovolj energije, da so se udeležili odlične degustacije vin, po kateri je sledila večerja. Večer se je zaključil z zabavo z DJ-em v klubu Swing.

Sobotni program se je začel s postrsko sekcijo. Čeprav so poslušalci zjutraj izgledali nekoliko utrujeni od prejšnjega dne, je bila diskusija na postrski sekciji dokaz, da so imeli še dovolj energije ter da gre raziskovanje na področju klinične farmacije v pravo smer. Sledile so tri delavnice, na katerih so poslušalci krožili razdeljeni v tri skupine. Po končanih delavnicah je sledilo satelitsko predavanje na temo novega zdravila za zdravljenje covid-19, nato pa razglasitev najboljšega posterja. Zaradi izenačenega rezultata iz jutranjega glasovanja je bilo potrebno ponovno glasovanje, pri čemer se je odvila prava drama, saj je bil na koncu odločilen en sam glas.

Letni simpozij Sekcije kliničnih farmacevtov je dobro obiskan simpozij, na katerem se izmenja veliko znanja in izkušenj ter spleta prijateljske vezi. Verjamem, da so udeleženci simpozij zapustili s pozitivnimi občutki in motivacijo za dobro delo tudi v prihodnje.

EVROPSKA NOČ RAZISKOVALCEV NA FAKULTETI ZA FARMACIJO

izr. prof. dr. Alenka Zvonar Pobirk, izr. prof. dr. Janez Mravljak

V skladu z vizijo Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani o delovanju v dobrobit slovenskih državljanov z ustvarjanjem in širjenjem znanstvenih spoznanj in s tem sooblikovanjem naše skupne prihodnosti, smo tudi letos na zadnji petek v mesecu septembru organizirali Noč raziskovalcev 2022. Gre za vseevropski projekt »Evropska noč raziskovalcev«, sofinanciran s strani Evropske komisije, pri katerem različne članice Univerze v Ljubljani sodelujemo s projektom »Humanistika, to si ti!«. Slednji se izvaja že od leta 2017, letos pa je bila Noč raziskovalcev prav posebna, saj smo jo po dveh letih epidemije ponovno izvedli tako, kot je najlepša – v živo!

Aktualni projekt v letih 2022 in 2023 nosi naslov »Človek živali in žival človeku«. Letos je na deževni septembrski petek za okoli 150 vedoželjnih obiskovalcev, od tega približno 90 otrok, odlično poskrbela 25-članska ekipa zaposlenih in študentov. Udeleženci so na Fakulteti za farmacijo spoznali znanstveno delo raziskovalk in raziskovalcev s strokovnih področij farmacije, kozmetologije in laboratorijske biomedicine. Izbirali so lahko med 12 aktivnostmi, devet od teh je potekalo v laboratorijih in/ali predavalnicah. Skozi slednje so obiskovalci dobili odgovore na vprašanja, kot so: kako svetijo kresničke, kako lahko izoliramo DNA – molekulo življenja iz različnih bioloških materialov, kako se izdela šampon za hišnega ljubljenčka in kako leščilo za ustnice iz čebeljega voska, kaj se skriva za izrazi slončkova zobna pasta in magične gliste, katera zdravila so živalim prijazna, so računalniške metode alternativa testiranju na živalih in kako zdravimo simptome pasje demence?

Številne kemijske eksperimente smo podkrepili tudi z znanstveno razlago odvijajočih se kemijskih reakcij, obiskovalcem pa prikazali tudi aparaturo za elektrostatsko sukanje, ki smo jo za to noč preimenovali v »nanopajka«, ter sodoben postopek 3D tiskanja in s tem pogled v prihodnost farmacije. Na ogledu v lekarni Mirje so obiskovalci podrobneje spoznali delo lekarniškega farmacevta in njegovo vlogo

pri varni in učinkoviti uporabi (veterinarskih) zdravil, prostore lekarne in njihovo namembnost, naši raziskovalci pa so z izvedbo okrogle mize, naslovljene »Etika uporabe živalskih modelov v raziskavah v farmaciji in medicini« letos sodelovali tudi na glavnem odru prireditve v Ljubljani. Na Noč raziskovalcev smo premierno predvajali tudi videoposnetek s prikazom laboratorijskega dela z živalskimi celičnimi linijami, ki je na kanalu YouTube na voljo vsem zainteresiranim. Vse delavnice, ki jih v okviru tega projekta izvajamo na Fakulteti za farmacijo, so prilagojene različnim skupinam obiskovalcev, še zlasti pa želimo skoznje približati raziskovalno delo najmlajšim, ki se šele spoznavajo s celotnim spektrom poklicev, ter vzbuditi zanimanje za znanost in poklic raziskovalca. V okviru projekta smo tako že v poletnih mesecih obiskali tudi štiri skupine vrtčevskih otrok in približno 60 šolarjev, ki smo jim predstavili poklic farmacevta, otroci pa so se kot »farmacevti-pomočniki« preskusili v izdelavi kreme.

Preko vseh delavnic se je ponovno potrdila velika interdisciplinarnost znanj, ki jih pokriva Fakulteta za farmacijo. Vsi sodelujoči ocenjujemo, da so tovrstni dogodki izjemnega pomena tudi za farmacevtsko stroko in predstavljajo dragoceno priložnost seznanitve širše javnosti z našim raziskovalnim in pedagoškim delom.

Znan je tudi že datum prihodnje Evropske noči raziskovalcev, ki bo potekala 29. 9. 2023 in bo v duhu projekta ponovno razširjala naša obzorja in naše obete delala prijaznejše. Podrobnejši opis aktivnosti je dostopen na spletni strani: **https://www.ffa.uni-lj.si/docs/default-source/dogodki/2022/evropska-no%C4%8D-raziskovalcev-2022.pdf?sfvrsn=2**. Lepo vabljeni, da se nam pridružite v čim večjem številu!

FARMAHRIBI 2022

Patricija Dolinar, mag. farm.

V soboto, 10. septembra 2022, smo v Gorenjski podružnici Slovenskega farmacevtskega društva uspešno izpeljali projekt »Farmahribi 2022«. S 43 udeleženci smo se v družbi vodnikov Franca Golmajerja iz PD Radovljica in Mateja Trobca, našega stanovskega kolega in člana PD Sežana, tokrat podali po netradicionalni turi. Pohod smo začeli pri slapu Savica. Po slabih dveh urah klepetave hoje smo prišli do Doma na Komni, kjer smo ob pogledu na Bohinjsko jezero in okoliške gore nazdravili z Gorenjsko grenčico in pojedli obilno kosilo, ki nam ga je omogočilo podjetje Krka, d. d. V dolino smo odnesli sonce in skupno obljubo, ki pravi, da se v vsaj tako pestri zasedbi ponovno srečamo naslednje leto.

Zahvala

V uredništvu smo ponosni in hvaležni, da smo s kakovostnim delom tako avtorjev kot recenzentov tudi v letu 2022 oblikovali pester letnik vsebin Farmacevtskega vestnika. Utrjevanje in nadgrajevanje starih ter pridobivanje novih znanj sta temelja, na katerih si želimo graditi našo stroko tudi v prihodnje.
V tej luči bi želeli vse bodoče avtorje spodbuditi zlasti k pisanju originalnih znanstvenih člankov, ki nam predstavljajo veliko dodano vrednost.

Naj na koncu vsem vam in tudi cenjenim bralcem zaželim vse najlepše v letu, ki prihaja.
Srečno!

izr. prof. dr. Nina Kočevar Glavač, glavna urednica Farmacevtskega vestnika

Članke, objavljene v letu 2022, so recenzirali:
Alenka Kovačič • Ana Mitrovič • Andrej Perdih • Barbara Breznik
Boštjan Martinc • Darja Gramec Skledar • Helena Pavšar • Igor Locatelli • Igor Pravst
Janja Zupan • Janko Kos • Jerneja Ambrožič Avguštin • Joško Osredkar
Karmen Bončina • Katarina Bolko Seljak • Lea Knez
Lidija Vrbovšek • Lucija Peterlin Mašič • Maja Rupnik • Marija Petek Šter
Marija Sollner Dolenc • Marjetka Korpar • Martina Gobec • Maša Bošnjak
Maša Kenda • Matevž Škerget • Matjaž Jeras • Metka Novak
Mirjana Gašperlin • Mojca Jensterle Sever • Mojca Kerec Kos • Nace Zidar
Nataša Karas Kuželički • Nejc Horvat • Nejc Horvat • Nika Marija Lovšin
Nina Kočevar Glavač • Nina Pisk • Polona Gričnik Vozelj • Polonca Drofenik
Ante Škrobonja • Rok Frlan • Rok Herman • Samo Kreft
Samo Rožman • Samo Zver • Sara Kenda • Špela Perčič
Špela Zupančič • Špela Žerovnik • Tanja Tomšič • Teja Glavnik
Tihomir Tomašič • Tijana Markovič • Tomaž Bratkovič
Tomaž Vovk • Urša Pečar Fonovič • Urška Blaznik • Urška Nabergoj Makovec
Venceslava Bavčar • Zvjezdana Cvišić • Žane Temova Rakuša • Žiga Jakopin

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ SLOVENSKEGA FARMACEVTSKEGA DRUŠTVA V LETU 2023

Odbor za podeljevanje društvenih priznanj objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ SFD V LETU 2023.

Predloge za podelitev Minařikovega odličja, Minařikovega priznanja
ali priznanja častnega člana Društva lahko podajo podružnice in sekcije,
potem ko jih potrdi občni zbor podružnice oz. sekcije.
Rok za prijavo kandidatov teče od objave razpisa v Farmacevtskem vestniku do vključno

31. januarja 2023.

Predlagatelji morajo najkasneje do vključno 31. januarja 2023 na naslov
Slovensko farmacevtsko društvo, Dunajska cesta 184A, 1000 Ljubljana (za OPDP)
predložiti **ustrezno datirano, podpisano in žigosano dokumentacijo**,
ki jo zahteva 7. člen Pravilnika o podeljevanju priznanj Slovenskega farmacevtskega društva:

- izpolnjen obrazec za podelitev odličja/priznanja/priznanja častnega člana (dostopen na povezavi: **https://www.sfd.si/o-drustvu/drustvena-priznanja/obrazci/)**,
- utemeljitev,
- pri predlogu za Minařikovo odličje tudi bibliografijo,
- sklep organa, ki je predlog potrdil,
- izjavo predlagatelja, da jamči za verodostojnost podatkov, vključenih v predlog za podelitev odličja in priznanj, ter da zagotavlja, da je pri izboru upošteval Kodeks farmacevtske etike članov SFD,
- soglasje kandidata (pridobi predlagatelj).

Dodatno se pošlje elektronski izvod vloge, ki naj vsebuje zgoraj zahtevano dokumentacijo,
pri čemer naj bo besedilo utemeljitve v wordu, in sicer na naslov **pisarna@sfd.si**.